

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/152/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113222803
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4113222803.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobcov: 1. C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 1, X. Terézia M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 1, 3. G. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 1, 4. C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 3, 5. H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 3, 6. B.. C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 3, 7. B.. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. O. XXX/XX, 8. H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., H. 4, všetci zastúpení HABYTER s.r.o., so sídlom Nitra, Spojovacia 3, IČO: 44 566 743, proti žalovanej: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., E. 1, zastúpená JUDr. Ladislavom Krčmárikom, advokátom, so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 43, o zaplatenie sumy 1.788,39 eura s príslušenstvom, o náhrade trov konania, o odvolaní žalobcov v 1. až 8. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 27.02.2019 č.k. 15C/61/2014-77, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania voči žalobcom v 1. až 8. rade nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol už len o trovách konania po tom, čo vo veci samej bolo právoplatne konanie zastavené uznesením č.k. 15C/61/2014-65. Výrokom I. rozhodol o trovách prvoinštančného konania tak, že žalovanej proti žalobcom v 1.až 8. rade priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu. Výrokom II. priznal žalovanej proti žalobcom v 1.až 8.rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 251, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1,2, § 470 ods. 2 CSP, ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že žalovaná má voči žalobcom v 1. až 8.rade nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania, pretože žalobcovia procesne zastavili konanie tým, že zobrali žalobu späť.

2. V dôvodoch uviedol, že žalobcovia v 1. až 8. rade podanou žalobou zo dňa 05.06.2013 domáhali od žalovanej zaplatenia sumy 1.788,39 eura s príslušenstvom. Súd prvej inštancie konanie uznesením (v poradí prvým) č.k. 15C/61/2014-65 zo dňa 10.10.2014 zastavil, žalobcom vrátil súdny poplatok 100,80 eura a žiadnej strane nepriznal náhradu trov konania. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7Co/165/2015-72 zo dňa 31.03.2015 rozhodol o odvolaní žalovanej proti výroku o trovách konania tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Následne súd prvej inštancie rozhodoval už len o trovách konania a napadnutým uznesením priznal žalovanej nárok na ich náhradu v plnom rozsahu. Dôvodil tým, že žalobcovia podaním žaloby založili procesný vzťah medzi nimi a žalovanou, rovnako aj medzi stranami sporu a súdom. Poukázal na to, že jednou zo zásad pre priznanie náhrady trov konania je zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie, v zmysle ktorej trovy konania nahrádza ten, kto zaviniel ich vznik. Zavinenie pri zastavení konania sa posudzuje z procesného hľadiska. Zdôraznil, že späťvzatie žaloby je považované za zavinené zastavenie konania, teda ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je

povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. Súd dospel k záveru, že v tomto prípade procesne zavinili zastavenie konania žalobcovia tým, že zobrali späť žalobu bez riadneho odôvodnenia a v takomto prípade nemôže byť na škodu žalovanej, aby znášala trovy konania. Súd prvej inštancie s ohľadom na predchádzajúce zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu rozhodol aj o trovách prvého odvolacieho konania a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keďže mala v odvolacom konaní úspech.

4. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalobcovia, v ktorom žiadali, aby súd zotrval na pôvodnom uznesení č.k. 15C/61/2014-65 a žiadnej strane nepriznal náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania. K príčine späťvzatia návrhu uviedli, že v októbri 2014 boli na výsluchu pred vo veci konajúcim sudcom, na ktorom výsluchu boli vypočúvaní spôsobom, ako keby oni boli zloději v trestnom konaní. Uviedli, že výsluchom, ktorý trval asi 1,5 hodiny ich sudca psychicky zdeptal neustálym opakovaním a tvrdeniami, že nerozumie žalobe a súd aj tak nevyhrajú, výsledkom čoho bolo, že zobrali návrh od tohto sudcu späť. Poukázali na to, že žalovaná následne na súd prvej inštancie voči nim podala tri návrhy č.k. 18C/447/2016, 12C/141/2017 a 9C/42/2017, ktoré boli zamietnuté alebo konanie zastavené, pretože dokázali, že nie oni ale žalovaná ich systematicky okrádala sústavným nakvapkávaním pitnej vody do podložených nádob, čím vedome obchádzala hladinu merania bežného bytového vodomeru. Konaním žalovanej im bola spôsobená preukázateľná škoda vo výške niekoľko tisíc eur. Mali za to, že žalovaná nemá ani morálny nárok na trovy konania.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v celom rozsahu vecne správne a odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia podali dňa 09.07.2013 na súd prvej inštancie voči žalovanej návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhali zaplatenia sumy 1.788,39 eura. Súd prvej inštancie vydal dňa 27.11.2013 platobný rozkaz č.k. 10RO/291/2013, proti ktorému žalovaná podala odpor. Žalobcovia doručili súdu vyjadrenie k odporu proti uvedenému platobnému rozkazu. Následne na predvolanie súdu sa dňa 02.10.2014 dostavil na výsluch žalobca v 6.rade a zo zápisnice o výsluchu vyplýva, že sa vyjadril k predmetu sporu (špecifikoval dôvod a výšku uplatnenej škody) s tým, že potrebné listiny doručia žalobcovia súdu do jedného mesiaca. Dňa 10.10.2014 bolo súdu prvej inštancie doručené písomné podanie- späťvzatie návrhu v ktorom žalobcovia uviedli len to, že berú návrh späť ešte pred vytýčením pojednávania. Na to súd prvej inštancie uznesením (prvým v poradí) zo dňa 10.10.2014 č.k. 15C/61/2014-65 konanie pre späťvzatie žaloby zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu. Zároveň žiadal Daňový úrad Nitra, aby vrátil žalobcom v 1.až 8.rade súdny poplatok spolu 100,80 eura zaplatených v kolkových známkach na návrhu. Výrok uznesenia o trovách konania bol uznesením odvolacieho súdu č.k. 7Co/165/2015-72 zo dňa 31.marca 2015, zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie.

8. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol už len o trovách zastaveného konania a dospel k záveru, že žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania tým, že zobrali späť žalobu bez riadneho odôvodnenia, a preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcom v 1. až 8.rade. Čo sa týka trov odvolacieho konania, súd prvej inštancie priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, nakoľko žalovaná mala v odvolacom konaní úspech.

9. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k tomu záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. . Podľa § 256 odsek 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

13. . Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie je vyjadrená v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zaviniła, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinił. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Pojem "procesné zavinenie", použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu.

15. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov zastaveného konania podľa § 256 ods. 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zaviniła, že sa konanie muselo zastaviť. Záver súdu o tom, že je splnený predpoklad na náhradu trov, nevyklučuje, aby súčasne nedospel k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP (dôvody hodné osobitného zreteľa).

16. Aj podľa názoru Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7M Cdo 1/2014, ust. § 146 ods. 2 OSP (§ 256 ods. 1 CSP) vyjadruje výnimku zo zásady náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vyjadrenej v § 142 OSP (§ 255 ods. 1 CSP). Toto ustanovenie vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon má za následok zastavenie konania. Z previazanosti § 146 ods. 1 písm. c) OSP s §146 ods. 2 OSP vyplýva, že ak súd zastavuje konanie v dôsledku späťvzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zavinił, že konanie muselo byť zastavené.

17. Zo spisu je zjavné, že žalobcovia doručili súdu späťvzatie návrhu, bez uvedenia dôvodu. Súd prvej inštancie uznesením (v poradí druhom) pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania sa správne najskôr zaoberal otázkou, kto zavinił zastavenie konania. Dospel k správne záveru, že k zastaveniu konania v tejto veci došlo zavinením žalobcov a následne správne rozhodol, keď žalovanej priznal voči žalobcom v 1.až 8.rade nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnej výške a odvolacieho konania podľa pomeru úspechu v odvolacom konaní, pretože žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná.

13. Odvolací súd má rovnako ako súd prvej inštancie za to, že k zastaveniu konania došlo zavinením žalobcov. V danom prípade je rozhodujúca skutočnosť, že žalobcovia vzali žalobu späť bez toho, že by im žalovaná uhradila žalovanú pohľadávku alebo že by došlo k dohode sporových strán. Z procesného hľadiska je procesné zavinenie na strane žalobcov. Žalobcovia ako dôvod uvedeného dispozičného úkonu (späťvzatia žaloby) neuviedli nič a ich tvrdenia v odvolaní o dôvodoch späťvzatia (nátlak sudcu) neboli v konaní preukázané a poukazovanie na iné žaloby podané žalovanou voči nim sú právne irelevantné. Vzhľadom na uvedené, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne ak na danú vec aplikoval ust. § 256 ods. 1 CSP a žalovanej priznal voči žalobcom, ktorí procesne zaviniłi zastavenie konania nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. Správne súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách predchádzajúceho odvolacieho konania, keď úspešnej žalovanej v tomto štádiu konania, priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov v plnej výške (§ 255 ods. 1 CSP).

18. Odvolací súd skúmal aj to, či v danom prípade neexistovali okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku žalovanej na náhradu trov konania voči žalobcom. Ustanovenie § 257 CSP je formulované tak, že vytvára väčší priestor na voľnú úvahu súdu. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. V posudzovanom spore však súd nezistil žiadnu existenciu dôvodov osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

19. Na podporu svojho rozhodnutia súd akcentoval na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 7 M Cdo 4/2010).

Na základe uvedeného, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že aj napriek úspechu žalovanej v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania jej odvolací súd nepriznal, nakoľko jej v tomto štádiu preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie prípustné nie je.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).